

پژوهشکده شورای نگهبان

نظرات استدلالی شورای نگهبان

عنوان

طرح استفساریه جزء (۱-۵) قوانین بودجه
سال‌های ۱۳۹۱ و ۱۳۹۲ کل کشور

شماره مسلسل: ۱۳۹۴۰۰۹۷

تاریخ: ۱۳۹۴/۵/۲۸

پژوهشکده شورای نگهبان

شناسنامه

عنوان:

نظرات استدلالی شورای نگهبان

طرح استفساریه جزء (۱-۵) قوانین بودجه

سال‌های ۱۳۹۱ و ۱۳۹۲ کل کشور

استخراج، تنقیح و تدوین:

حسین فاتحی‌زاده

بازبینی و نظارت علمی:

مصطفی مسعودیان

گروه تدوین نظرات و مبانی آراء شورای نگهبان

شماره مسلسل: ۱۳۹۴۰۰۹۷

تاریخ انتشار: ۱۳۹۴/۵/۲۸

پژوهشکده شورای نگهبان

فهرست مطالب

- ۲ مقدمه
- ۳ درآمد
- ۴ استفساریه جزء (۱-۵) قوانین بودجه سال‌های ۱۳۹۱ و ۱۳۹۲ کل کشور
- ۵ نظر (نهایی) شورای نگهبان

مقدمه

بر اساس اصل (۹۴) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، کلیه مصوبات مجلس شورای اسلامی به وسیله شورای نگهبان از نظر انطباق با موازین اسلام و قانون اساسی مورد بررسی قرار می‌گیرد و در صورت مغایرت برای تجدیدنظر به مجلس بازگردانده می‌شود. همچنین به موجب اصل (۸۵) قانون اساسی مجلس شورای اسلامی می‌تواند تصویب اساسنامه‌های دولتی را به دولت واگذار کند که در این صورت اساسنامه‌های مصوب دولت می‌بایست به لحاظ انطباق با شرع و قانون اساسی به تأیید شورای نگهبان برسند. علاوه بر این به موجب اصل (۴) قانون اساسی، کلیه قوانین و مقررات مدنی، جزایی، مالی، اقتصادی، اداری، فرهنگی، نظامی، سیاسی و غیر این‌ها باید بر اساس موازین اسلامی باشد. این اصل بر اطلاق یا عموم همه اصول قانون اساسی و قوانین و مقررات دیگر حاکم است و تشخیص این امر بر عهده فقهای شورای نگهبان است. تفسیر قانون اساسی نیز به موجب اصل (۹۸) قانون اساسی بر عهده شورای نگهبان قرار گرفته است.

در راستای اجرای این اصول، کلیه مصوبات مجلس، اساسنامه‌های دولتی و استفساریه‌ها در جلسات شورای نگهبان مورد بررسی فقهی و حقوقی قرار گرفته و نظر نهایی شورا ابلاغ می‌گردد. با عنایت به تأکیدات رهبر معظم انقلاب اسلامی مبنی بر ضرورت اعلام مبانی و استدلالات شورای نگهبان، گروه تدوین پژوهشکده شورای نگهبان، با همکاری اداره تدوین دفتر امور حقوقی شورای نگهبان، اقدام به استخراج استدلالات و مبانی نظری آراء این شورا نموده است. کارشناسان این پژوهشکده، با مطالعه دقیق متن مذاکرات شورای نگهبان - که از سوی معاونت اجرایی ضبط و پیاده‌سازی می‌شود - استدلالات و ظرایف مورد نظر اعضاء را استخراج نموده و با حفظ اصالت، آن‌ها را در قالب یک متن علمی به جامعه حقوقی کشور ارائه می‌نمایند. یقیناً انتشار مبانی اظهارنظرهای شورای نگهبان، موجب آشنایی هرچه بیشتر جامعه علمی و نهادهای تقنینی و اجرایی کشور با فعالیت‌های این شورای حساس و تأثیرگذار شده و همچنین می‌تواند به عنوان متون درسی و پژوهشی در محافل دانشگاهی و حوزوی مورد استفاده قرار گیرد.

درآمد

«طرح استفساریه جزء (۱-۵) قوانین بودجه سال‌های ۱۳۹۱ و ۱۳۹۲ کل کشور» توسط تعدادی از نمایندگان مجلس شورای اسلامی با قید دوفوریت تقدیم مجلس شد. در مقدمه‌ی توجیهی این طرح، آمده است: «با توجه به مفاد بند (۱-۵) قوانین بودجه سال‌های ۱۳۹۱ و ۱۳۹۲ مبنی بر اختصاص ده درصد (۱۰٪) از منابع صندوق توسعه ملی به صورت پرداخت و بازپرداخت ریالی به بخش آب و کشاورزی، منابع صندوق و محیط زیست، استفساریه زیر برای رفع ابهام مطرح گردید. لذا طرح ذیل با قید دوفوریت تقدیم مجلس شورای اسلامی می‌گردد.»

با وجود ارائه‌ی این طرح به صورت دوفوریتی، نمایندگان مجلس شورای اسلامی در جلسه‌ی علنی مورخ ۱۳۹۲/۷/۱۶، تنها به یک فوریت این طرح رأی دادند. این طرح در تاریخ ۱۳۹۲/۷/۲۷ به کمیسیون برنامه و بودجه و محاسبات مجلس، به عنوان کمیسیون اصلی ارسال شد که کمیسیون مزبور، آن را در جلسه مورخ ۱۳۹۲/۹/۱۰ به تصویب رساند و گزارش آن را به مجلس ارائه کرد. این طرح در تاریخ ۱۳۹۲/۱۰/۳ در صحن علنی مجلس مطرح و با اصلاحاتی به تصویب رسید و برای طی روند قانونی مذکور در اصل ۹۴ قانون اساسی، طی نامه‌ی شماره ۳۷۱/۶۵۱۳۶ مورخ ۱۳۹۲/۱۰/۷ به شورای نگهبان ارسال شد. شورای نگهبان با تشکیل جلسه در تاریخ ۱۳۹۲/۱۰/۱۸، پس از بررسی این مصوبه، آن را مغایر با موازین شرع و قانون اساسی تشخیص نداد و نظر خود در این خصوص را طی نامه‌ی شماره ۹۲/۳۰/۵۲۷۶۳ مورخ ۱۳۹۲/۱۰/۱۸ به مجلس شورای اسلامی اعلام کرد.

استفساریه جزء (۱-۵) قوانین بودجه سال‌های ۱۳۹۱ و ۱۳۹۲ کل کشور

تاریخ مصوبه مجلس شورای اسلامی: ۱۳۹۲/۱۰/۳

تاریخ بررسی در شورای نگهبان: ۱۳۹۲/۱۰/۱۸

موضوع استفساریه: آیا طرح‌های مربوط به صنایع تبدیلی و تکمیلی بخش کشاورزی که دارای مجوز از وزارت جهاد کشاورزی بوده لکن در رشته فعالیت‌های اقتصادی سامانه طبقه‌بندی بین‌المللی استاندارد صنعتی (ISIC) بخش صنعت طبقه‌بندی شده‌اند، می‌توانند از تسهیلات موضوع جزء (۱-۵) قوانین بودجه سال‌های ۱۳۹۱ و ۱۳۹۲^(۱) استفاده نمایند؟

پاسخ: بلی، با توجه به اینکه این گونه صنایع جزء حلقه تکمیلی بخش کشاورزی می‌باشد، پرداخت تسهیلات از محل جزء (۱-۵) قوانین بودجه به این گونه طرح‌ها بلامانع است.

الف- دیدگاه مغایرت

- نظری ابراز نشد.

ب- دیدگاه عدم مغایرت

- نظری ابراز نشد.

۱. قانون بودجه سال ۱۳۹۱ کل کشور:

۵- ماده (۸۴) قانون برنامه پنج‌ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران موضوع صندوق توسعه ملی در سال ۱۳۹۱ با اصلاحات زیر اجراء می‌شود:

۵-۱- ده درصد (۱۰٪) از منابع جهت پرداخت تسهیلات به بخش‌های غیردولتی به طرح‌های دارای توجیه فنی، اقتصادی، مالی و اهلیت متقاضی به صورت پرداخت و بازپرداخت ریالی در بخش آب و کشاورزی تخصیص می‌یابد.

- قانون بودجه سال ۱۳۹۲ کل کشور:

۵- ماده (۸۴) قانون برنامه پنج‌ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران موضوع صندوق توسعه ملی در سال ۱۳۹۲ با اصلاحات زیر اجراء می‌شود:

۵-۱- ده درصد (۱۰٪) از منابع ناشی از اجرای قانون بودجه سال ۱۳۹۲ جهت پرداخت تسهیلات به بخش‌های غیردولتی به طرح‌های دارای توجیه فنی، اقتصادی، مالی و اهلیت متقاضی به صورت پرداخت و بازپرداخت ریالی در بخش آب و کشاورزی، منابع طبیعی و محیط زیست تخصیص می‌یابد.»

ج- دیدگاه ابهام

- نظری ابراز نشد.

د- تصمیم شورا

- استفساریه‌ی مزبور، مغایر با موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

نظر (نهایی) شورای نگهبان^(۱)

مصوبه مجلس در خصوص طرح استفساریه جزء (۵-۱) قوانین بودجه سال‌های

۱۳۹۱ و ۱۳۹۲ کل کشور، مغایر با موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

۱. مندرج در نامه‌ی شماره ۹۲/۳۰/۵۲۷۶۳ مورخ ۱۳۹۲/۱۰/۱۸ شورای نگهبان، خطاب به رئیس مجلس شورای اسلامی.

امام خمینی (ره):

وازشورای محترم نگهبان می خواهم و توصیه می کنم، چه در نسل حاضر و چه در نسل های آینده که با کمال دقت و قدرت و طایف اسلامی و ملی خود را ایا فو تحت تاثیر بیچ قدرتی واقع نشوند و از قوانین مخالف با شرع مطرو و قانون اساسی بدون بیچ ملاحظه ای جلو گیری نمایند.

(صحیفه امام ج ۲۱، ص ۴۲۲)

بزهشگده شورای نگهبان

آدرس: تهران، خیابان شهید سپهبد قرنی،
کوچه شهید دهقانی نیا (خسرو سابق)، پلاک ۱۲
صندوق پستی: ۱۴۶۳ - ۱۳۱۴۵
تلفکس: ۰۲۱ - ۸۸۳۲۵۰۴۵
info@shora-rc.ir
www.shora-rc.ir